

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 8298-08-12

ניתן ביום 4.11.2013

המערערים

1. ההסתדרות הרפואית בישראל

2. ארגון רופאי קופת החולים הכללית

-

1. שירותי בריאות כללית

2. מדינת ישראל - הממונה על השכר במשרד האוצר המשיבים

לפני: סגן הנשיאה יגאל פליטמן, השופטת ורדה וירט ליבנה, השופטת יעל אנגלברג שהם נציג ציבור (עובדים) מר ישראל דורון, נציג ציבור (מעבידים) מר משה אורן

בשם המערערים - עו"ד רועי פוליאק ועו"ד רון דינור
בשם המשיבה 1 - עו"ד תמר גולן ועו"ד גלית גולן רותם
בשם המשיבה 2 - עו"ד יעל בר לב

פסק דין

סגן הנשיאה יגאל פליטמן

1. המערערים, ההסתדרות הרפואית לישראל וארגון רופאי קופת החולים הכללית הגישו לבית הדין האזורי בירושלים בקשה למתן פסק דין הצהרתי אשר יורה כי הפרשות המשיבה 1, שירותי בריאות כללית, לקופת גמל לתגמולים יוגדלו בשיעור 1.5%, בהתאם לנקבע בחוק התוכנית הכלכלית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003-2004). בית הדין האזורי (הנשיאה דיתה פרוז'נין, נציגי הציבור מר אברהם לנמן ומר יהושע ענר; ס"ק 10873-08-10) דחה את הבקשה בקובעו כי הפרשות המילולית והתכליתית של ההסכמים הקיבוציים השנויים במחלוקת אינה מתיישבת עם עמדת המערערים. כנגד פסיקתו של בית הדין האזורי סב ערעור זה.

המסגרת העובדתית והנורמטיבית הנדרשת לענייננו

2. להלן נפרט המערך ההסכמי והנורמטיבי הנדרש לענייננו:

א. ביום 13.7.00 נחתם הסכם קיבוצי (להלן - **הסכם 2000**) בין מדינת ישראל, שירותי בריאות כללית והסתדרות מדיציניית הדסה לבין ההסתדרות הרפואית בישראל (להלן - **הר"י**).

בהסכם זה נקבע, בסעיף 10.1 להסכם, כי שלוש התוספות שמקבלים הרופאים תוכרנה כתוספות קבועות, בין היתר לעניין פנסיה צוברת, ויועברו בגינת דמי

- 1 - מתוך 10

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 8298-08-12

גמולים לקרן פנסיה צוברת (להלן - **התוספות**). עוד נקבע, בסעיף 10.5 להסכם, כי החל מיום חתימת ההסכם תבוצע הפרשה לקרן פנסיה צוברת של ההפרש שבין 65% משכר ברוטו של הרופא עד לרמת עבודה נוספת, לבין השכר בגינו מבוצעים תשלומים לקרן פנסיה צוברת ערב חתימת ההסכם (להלן - **ההפרש**). בסעיף 10.7 להסכם נקבע כי קבוצת רופאים תוחרג מההסכם ולגביה ינוהל משא ומתן נפרד לצורך חתימת הסדר חלופי.

ב. ביום 26.12.00 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד (להלן - **ההסכם הקיבוצי המיוחד**) בין שירותי בריאות כללית (להלן - **הכללית**) לבין הר"י וארגון רופאי קופת חולים כללית, בו פורט ההסדר החלופי בנוגע לקבוצת הרופאים המוחרגת. בהסכם הקיבוצי המיוחד נקבע כי רופאים העומדים בשני תנאים מצטברים - מלאו להם 50 שנה והם בעלי ותק בעבודה בכללית של 15 שנות עבודה לפחות - יוכלו לבחור בין מסלול פנסיה צוברת בקרן הגמלאות המרכזית (להלן - **הקג"מ**) או במיטבית (קרן פנסיה צוברת המתנהלת על בסיס ביטוח הדדי בין העמיתים, ומקנה פנסיית זקנה או פנסיית נכות או שאירים; להלן - **מיטבית**), לבין העברת התשלומים לקרן בר (קופת גמל לתגמולים, במסגרתה נצברים כספים לזכות העמיתים מהפרשות העובד והמעביד; להלן - **קרן בר**). עוד נקבע, בסעיף 3 להסכם, כי רופאים בהם לא מתקיימים תנאי הגיל או הוותק, רשאים להיכלל בקבוצת הרופאים המוחרגים בכפוף להחלטת וועדה פריטטית. בסעיף 4 להסכם נקבע כי לעניין התוספות ולעניין ההפרש, יועברו תשלומים בגין כל אחד מן הרופאים המוחרגים לקרן בר. תשלומי כללית בגין התוספות וההפרש יעשו בשיעור של 12%, כנקבע בסעיף 4.2. להסכם הקיבוצי המיוחד.

ג. במסגרת חוק התכנית הכלכלית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003-2004), התשס"ג - 2003, ננקטו צעדים שונים להבראת קרנות הפנסיה הגירעוניות, ובכלל זה מונה מנהל מיוחד לקרנות הוותיקות ונקבע תקנון אחיד. כמו כן הוגדלו, בתיקון עקיף בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א - 1981 (להלן - **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים או החוק**), שיעורי ההפרשות הפנסיוניות של העובד והמעביד לקרנות הפנסיוניות באופן הדרגתי בשיעור כולל של 1.5%.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 8298-08-12

ד. ביום 2.3.06 נחתם הסכם קיבוצי בין מדינת ישראל, מרכז השלטון המקומי, שלוש הערים הגדולות, מרכז המועצות האזוריות, המוסד לביטוח לאומי ושירות התעסוקה לבין הר"י (להלן - **הסכם 2006**). בסעיף 1 לפרק ז' להסכם 2006 נקבע כי המעסיק יפריש לקרן פנסיה צוברת, החל מהמועד הקובע, 12% מהשכר המבוטח לפנסיה צוברת.

בבקשת צד לסכסוך קיבוצי, אשר הגישו הר"י וארגון רופאי קופת חולים כללית לבית הדין האזורי, התבקש בית הדין האזורי ליתן פסק דין הצהרתי הקובע כי הפרשות כללית לקרן בר יוגדלו אף הן בשיעור של 1.5%.

פסק בית הדין האזורי

3. בדיון המוקדם בבית הדין האזורי, מיום 11.1.11, התבקש הממונה על השכר במשרד האוצר (להלן - **הממונה**) להודיע האם הוא מבקש להביע את עמדתו בתיק. ביום 8.2.11 הודיע הממונה כי הוא מבקש להצטרף כצד להליך.

4. **בית הדין האזורי קבע בפסק דינו כי יש להחיל על הסכם קיבוצי את הכללים החלים על פרשנות חוזים.** עם זאת, קבע בית הדין כי בשל מאפייניו המיוחדים של הסכם הקיבוצי - ובהם כריתתו במסגרת יחסי עבודה קיבוציים מתמשכים, וחלותו על מספר רב של אנשים שלא קבעו את תנאיו - יש ללמוד על אומד דעתם של הצדדים להסכם לא רק מלשונו אלא גם מן הנסיבות החיצוניות. בית הדין קמא מצא, לאחר בחינת ההסכמים הקיבוציים הרלוונטיים, כי הפרשנות המילולית והתכליתית אינה מתיישבת עם עמדת המערערים, לפיה כוונת הצדדים מצביעה כי שיעורי התשלומים המועברים לקרן בר יהיו בשיעורים זהים לתשלומים המועברים לקג"מ.

5. בית הדין האזורי הבהיר כי לשון ההסכם הקיבוצי המיוחד מצביעה על כך שכוונת הצדדים, כפי שהיא עולה באופן ברור מההסכם הקיבוצי המיוחד, היתה כי כאשר מדובר ב"קרן פנסיה צוברת" הכוונה הינה הן לקג"מ והן למיטבית. דהיינו, הצדדים להסכם התכוונו להתייחס התייחסות אחידה לקרן פנסיה צוברת. כמו כן, הצדדים לא התכוונו ליישם את העדכון שנעשה בהפרשות, בשל אירועים מאוחרים שנועדו לפתור את מצוקתן של קופות הפנסיה הגירעוניות. בית הדין פסק כי ההסכם הקיבוצי המיוחד מתייחס לסוג הביטוח ולא לכמות הרופאים שפנו לביטוח זה. אשר על כן נדחתה טענת המערערים לפיה 3 רופאים בלבד מבוטחים במיטבית. בית

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 8298-08-12

הדין האזורי לא מצא בסיס לטענה כי העדכון בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים יצר הפרדה בין הרופאים המבוטחים ברובד הבסיסי בקג"מ לבין אלה המבוטחים ברובד זה במיטבית. משמדובר בשתי קרנות פנסיה צוברות ומשעדכון ההפרשות לא יצר הבדלים שיש להם רלוונטיות כלשהי.

6. בית הדין קמא הדגיש כי מהקבוע בסעיף 4.2 להסכם הקיבוצי המיוחד עולה בבירור כי שיעור ההפרשות ישתנה רק אם וכאשר ישתנה שיעור ההפרשות של המעביד לקרן הפנסיה הצוברת ולא למקרה פרטי שבו הוגדל שיעור ההפרשות לקרן פנסיה מסוימת. נפסק כי השינוי בחוק בשיעור ההפרשות לא היה שינוי גורף על כל גוף המוגדר כ"קרן פנסיה צוברת", אלא על קרן פנסיה המסווגת כקרן ותיקה גירעונית בלבד. שינוי אשר הביא להגדלת תשלומי העובד והמעביד לקרנות הגירעוניות כדי להקטין את הגירעונית האקטוארית של קרנות פנסיה אלו, להגדיל את נכסיהן ולאפשר להן לשלם קצבאות לעמיתיהן. בית הדין האזורי קבע כי יש להניח שהצדדים להסכם הקיבוצי המיוחד לא צפו התפתחויות מעין אלה. בית הדין בחן את הסעיפים בהסכם לאור ההקשר התעשייתי שבמסגרתו נחתמו, ולאור העובדה שמדובר בהסכמים הנוגעים לתחום הפנסיוני בכלל, ולהפרשות לקרן פנסיה צוברת בפרט. בית הדין לא שוכנע כי כוונת הצדדים הייתה להחריג את הרופאים המוחרגים מן ההקשר הפנסיוני הכללי, כך שרק לגביהם יוגדל שיעור ההפרשות, וכי רק לגביהם תהיה התייחסות לקרן פנסיה צוברת ולקופת גמל לתגמולים כאילו היו קרן פנסיה וותיקה.

7. בית הדין האזורי קיבל טענת הכללית לפיה שיעור השוואת ההפרשות לקרן בר עם שיעור ההפרשות לקג"מ, שהינה קרן פנסיה גירעונית, תשפר את זכויות הרופאים המוחרגים. בית הדין דחה טענת המערערים, לפיה כוונת הצדדים להסכם הייתה כי הכללית תהיה "אדישה" לבחירת הרופא באשר לקרן אליה מועברים התשלומים. נקבע כי אומנם על פניו נוצר חוסר שוויון בין הרופאים בשל העברת תגמולים בשיעורים שונים, מכוח חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים. אולם אין מדובר אלא במראית עין, שהרי השינוי בהפרשות נועד להבטיח שבבוא העת, כאשר יפרשו המבוטחים מעבודתם, תעמוד לרשותם גמלה או סכום הוני שיאפשרו קיום בכבוד. על כן בחינת גובה ההפרשה בלבד, מבלי להתבונן בתמונה המלאה תביא לתוצאה

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 8298-08-12

בלתי שיווניות, למרות שמלכתחילה נראה כי דווקא היעדר השוויון בהפרשות הוא שיגרום לתוצאה כזאת.

8. בית הדין הפנה להסכם 2006 התומך במסקנה כי שיעורי ההפרשה לתגמולים הנהוגה בכל הסקטורים הינו 12% בלבד, ואף המערערים נתנו הסכמתם לכך. בית הדין קיבל טענת הממונה לפיה הגדלת שיעור התגמולים לרופאים המוחרגים בלבד, גם כאשר אין מדובר בקרן גירעונית, חורג מן הנהוג בשירות המדינה. נקבע כי המערערים לא הצביעו על ענף כלשהו שבו הוגדלו שיעורי התגמולים. אם אומנם הייתה מתקבלת טענת המערערים כי כך נקבע בהסכם הקיבוצי המיוחד, היה ההסכם מחייב קבלת אישורו של הממונה על השכר, על פי הוראות סעיף 29 לחוק הוראות התקציב. בית הדין ציין כי לא הובא לידיעתו כי כך אכן נעשה.

הערעור

9. **המערערים טענו לפנינו כי בית הדין האזורי שגה בפרשנות ההסכמים הקיבוציים.** לסברת המערערים, יש לאבחן בין קג"מ ובין קרן הפנסיה מיטבית. מאחר שלמעלה מ-99% מהרופאים המוחרגים הם עמיתי קג"מ ואילו שלושת הרופאים המוחרגים עמיתי מיטבית, צורפו להסדר מכוח החלטת ועדת החריגים. המערערים גרסו כי אין מדובר בצירוף מקרים, אלא כי התנאים הקבועים בהסכם הביאו לכך שרוב הרופאים המוחרגים יהיו חברים בקג"מ. המערערים גרסו כי מתצהיר ועדויות עדי הכללית עולה כי קביעת עלות זהה של הפרשות לקרן הפנסיה ולקופת הגמל בר לא נועדה להביא לזכויות שוות אלא לעלויות שוות של המעסיק. תכלית ההסכמים, כנטען על ידי המערערים בבית הדין האזורי, הינה להבטיח כי הכללית תהא "אדישה" בהיבט הכלכלי לבחירת הרופאים, תוך שהיא שומרת על מסגרת אחידה של עלויות. המערערים טענו כי בית הדין שגה עת הסתמך על הסכם 2006. מאחר שהמערערת 2 אינה כלל צד להסכם. המערערים גרסו כי לא נדרש אישור מצד הממונה, מאחר שהוראות ההסכם כוללות הוראות התאמה, וכי המשמעויות התקציביות הנגזרות אינן צפויות לגרום לחריגה כלשהי. המערערים הדגישו כי אלמלא היו מוחרגים אותם רופאים, אין חולק כי הכללית הייתה מפרישה עבורם לקג"מ אותם סכומים שהיא הפרישה לחבריהם שאינם בקבוצת המוחרגים.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 8298-08-12

10. **הכללית גרסה כי** המערערים מבקשים למעשה ליהנות מהפגיעה בעמיתיהם הרופאים המבוטחים בקג"מ, אשר התרחשה על רקע המשבר החמור בקרנות הפנסיה הוותיקות. נטען כי המונח "קרן צוברת" בהסכם הקיבוצי המיוחד הינו מונח המתייחס הן לקג"מ והן למיטבית. כך טפסי ההצטרפות להסדר החלופי התייחסו הן לרופאים המבוטחים בקג"מ והן לרופאים המבוטחים במיטבית. טענת המערערים, לפיה רק במקרים חריגים עת הוכחה עדיפות כלכלית להפרשה לקרן בר על פני מיטבית צורפו רופאים המבוטחים במיטבית להסדר המוחרגים, מהווה הרחבת חזית ואינה נכונה. עמדת המערערים מביאה למצב לפיו ההסכם הקיבוצי המיוחד הינו הסכם בלתי חוקי לפי חוק יסודות התקציב, מאחר ששיעור תשלומי המדינה לרופאים המוחרגים במדינה עומד על שיעור 12%. הנטל להוכחת קיומו של אישור הממונה על השכר מוטל על הטוען לקיומו של האישור. הן לשון ההסכם הקיבוצי המיוחד והן יישומו מעידה על כך שהבחירה במסלול החלופי רלוונטית הן לרופאים המבוטחים בקג"מ והן לרופאים המבוטחים במיטבית. בנוגע לתצהיר נציג הכללית נטען כי הובהר מפורשות בתצהיר שלרופאים המוחרגים ניתנה אפשרות בחירה בין קג"מ למיטבית.

11. **הממונה תמך בעמדת הכללית וטען כי** על ההסכם הקיבוצי המיוחד להתפרש בהתאם לנהוג בשירות המדינה, משסעיף 29 לחוק יסודות התקציב חל על הכללית. לסברת הממונה, לו הייתה כוונת הצדדים להסכם הקיבוצי המיוחד כי יש לעדכן את שיעור ההפרשה בעקבות השינוי בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים, כי אז היה הממונה מתערב ומבטל הוראה זו. אשר לטענת המערערים לפיה דרישתם אינה צפויה "לגרום לחריגה כלשהי", טען הממונה כי החריגה אינה נובעת מהשוואה לרופאים שאינם מוחרגים המועסקים בכללית, אלא מהשוואה לרופאים המועסקים בשירות המדינה. הממונה טען כי ההוראות בדבר הגדלת דמי הגמולים לוו בהפחתת זכויותיהם של המבוטחים בקרנות הפנסיה הוותיקות ולא לתוספת לזכויותיהם. דרישת המערערים להגדלת ההפרשות גם לגופים שחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים אינו חל עליהם, כלומר לקרנות שאינן ותיקות, משמעותה הגדלת זכויותיהם של העובדים המבוטחים בקרנות אלו. הממונה הלין על כך שלו חשבה הר"י שיש להשוות את שיעורי ההפרשות של הרופאים המפרישים לקופת גמל לתגמולים לשיעורי ההפרשות של הרופאים המפרישים לקרן פנסיה ותיקה, היה עליה לדרוש זאת בהסכם 2006, החל על רופאים עובדי

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 8298-08-12

המדינה, וכי לא יתכן שהר"י דורשת דין אחד לעובדי הכללית ודין אחר לעובדי המדינה. נטען כי יש לפרש את ההסכם הקיבוצי המיוחד על רקע ההסכמים האחרים.

דיון והכרעה

12. נקדים ונאמר, כי לאחר שעיינו בפסק דינו של בית הדין האזורי, בטענות הצדדים ובכלל החומר שהונח בפנינו, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות. משפסק בית הדין האזורי נכון וראוי להתאשר מטעמיו. על האמור נוסף הדברים הבאים.

13. במסגרת ההסכם הקיבוצי המיוחד כוננו הצדדים ליחסי העבודה הסדר ייחודי לרופאים המוחרגים - רופאים אשר מלאו להם 50 שנה, אשר היו בעלי וותק בעבודה בכללית של 15 שנות עבודה לפחות. כפי העולה מהחומר שהונח לפתחנו, ההסדר נועד לפתור את בעיית הרופאים המבוגרים יחסית בעלי וותק פנסיוני רב המועסקים בכללית. היות והגדלת ההפרשות הפנסיוניות אשר עוגנו בהסכם הקיבוצי הקודם לו, הסכם 2000, הייתה צפויה להניב לרופא מבוגר בעל וותק רב תועלת שולית נמוכה יותר אל מול המשך ההפרשות לפנסיה על פי מבנה העבר. אשר על כן נקבע, בהסכם הקיבוצי המיוחד, כי הרופאים המוחרגים יוכלו לבחור בין מסלול פנסיה צוברת בקג"מ או במיטבית לבין העברת התשלומים לקרן גמולים בר. ודוק, ההסכם הקיבוצי המיוחד לא איבחן בין שתי הקרנות - קג"מ לבין מיטבית, בלשונו של ההסכם הקיבוצי, וכך אותם כאחד במונח "**מסלול פנסיה צוברת**" (סעיף 2 להסכם הקיבוצי המיוחד).

14. בית הדין האזורי שוכנע כי כוונת הצדדים, כפי שהיא עולה באופן ברור מההסכם הקיבוצי המיוחד, הינה כי שיעור ההפרשות הקבוע בהסכם הקיבוצי המיוחד ישתנה רק אם וכאשר ישתנה שיעור ההפרשות של המעביד לקרן פנסיה צוברת, דהיינו קג"מ או מיטבית, ולא דווקא לקרן פנסיה גירעונית, דוגמת קג"מ, וכי לשון ההסכם דנה בסוגי קרן הפנסיה הצוברת, ללא יצירת הבחנה בין כמות הרופאים אשר פנו אל אותה קרן פנסיה. בית הדין האזורי שוכנע כאמור, על סמך ניתוח הראיות שהוצגו בפניו, ובכלל זה לאחר בחינת הסעיפים בהסכם הקיבוצי המיוחד לאור ההקשר התעשייתי שבמסגרתו נחתמו, והעובדה שמדובר בהסכמים הנוגעים לתחום הפנסיוני בכלל ולהפרשות לקרן פנסיה צוברת בפרט.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 8298-08-12

15. מקובלת עלינו מסקנת בית הדין האזורי לפיה לשון ההסכמים הקיבוציים ואומד דעת הצדדים מצביעה על כך שהצדדים לא התכוונו להחריג עניינם של הרופאים המוחרגים מן ההקשר הפנסיוני הכללי ולקבוע בהסכם הקיבוצי המיוחד כי רק לגביהם תהיה התייחסות לקרן פנסיה צוברת כאילו הייתה קרן פנסיה ותיקה. אנו סבורים כי עמדה זו של המערערים, כפי שנטענה בפנינו, נוגדת את לשונו של ההסכם הקיבוצי המיוחד, ואינה עולה בקנה אחד עם כוונת הצדדים, האינטרסים והמטרות שההסכם הקיבוצי המיוחד נועד להגשים (ע"ע (ארצי) 23020-07-10, ע"ע (ארצי) 11667-07-10 **התעשייה הצבאית לישראל בע"מ - פומפן ואח'**, ניתן ביום 4.7.12; וכן ע"ע (ארצי) 141-10 **רבח - דן חברה ציבורית לתחבורה בע"מ**, ניתן ביום 6.12.12).

16. כפי הנקבע בהסכם הקיבוצי המיוחד, תשלומי כללית בגין הרופאים המוחרגים לקרן בר יעשו **"כפי שיהיה שיעור הפרשת המעביד מעת לעת לקרן פנסיה צוברת"** (סעיף 4.2 להסכם). מטרת סעיף זה הינה השוואה למעשה של שיעור התגמולים המועבר לקרן בר לשיעור התגמולים המועבר לקרן הפנסיה הצוברת, היינו קג"מ או מיטבית בהיותה הקרן הבסיסית לזכויות הרופאים. אולם, מטרת הגדלת ההפרשות מכח הוראות חוק הפיקוח היא אחרת ונועדה להביא לאיזון אקטוארי של קרן פנסיה ותיקה שנקלעה למצב גרעוני. להגדלה זו אין דבר עם הפרשות התגמולים לקרן בר ואין היא באה בגדר ההסכם הקיבוצי המיוחד. הסכמת הצדדים להסכם הקיבוצי המיוחד אינה כוללת התייחסות למצב שכזה ולמעשה, גרירת מהלך חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים - אשר לא הוסיף לזכויות המבוטחים בקרנות הגירעוניות אלא לווה בהפחתת זכויות המבוטחים בקרנות אלו - אל הוראות ההסכם הקיבוצי המיוחד, אינה תואמת את אומד דעת הצדדים להסכם. כוונת הצדדים הייתה להשוואה בין שיעור ההפרשות לקרן בר לבין שיעור ההפרשות למיטבית ולקג"מ, ולא להעלות שיעור ההפרשות לקופת גמל או לקרן פנסיה שאינה גירעונית. פרשנות אחרת אינה משקפת עקרונות של סבירות והיגיון ונוגדת את התכלית האובייקטיבית של ההסכם הקיבוצי המיוחד (וראה לעניין זה הנקבע בעס"ק 70/09 **הסתדרות העובדים הכללית החדשה - המוסד לביטוח לאומי**, ניתן ביום 12.4.10).

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 8298-08-12

17. בהקשר התעשייתי מפעלי של יחסי עובד מעביד, תכלית הפרשת דמי גמולים לקרן פנסיה או לקופת גמל איננה עצם ההפרשה, אלא הזכאויות שתצמחנה לעובד, לאחר סיום קשר העבודה, בעקבות אותה ההפרשה. במקרה של הפרשה לקרן פנסיה - הפנסיה. במקרה של הפרשה לקופת גמל - הסכום שנצבר, על רווחיו. בקרן מיטבית ובקופת הגמל בר - דבר לא השתנה במהלך השנים מאז חתימת ההסכם הקיבוצי המיוחד לעניין יכולתן לעמוד בהתחייבויותיהן לעובדים הפורשים. לעומת זאת, קרן קג"מ הייתה לקרן פנסיה גירעונית חסרת יכולת תשלום עתידי של הזכאות הפנסיונית למבוטחיה. נוכח זאת לגבי קרן מיוחדת זאת הוגדל, מכוח הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים, שיעור הפרשת דמי הגמולים ב-1.5% תוך הפחתת הזכאויות הפנסיוניות של המבוטחים.

בנסיבות אלה - לאור תכלית הפרשת דמי הגמולים, כאמור לעיל, ברי, כי אומד דעת הצדדים לא היה שבשל מצבה האקטוארי הקונקרטי של קרן קג"מ יוגדלו ההפרשות לקרן מיטבית ולקופת הגמל בר, שבמצבן לא חל כל שינוי. יתרה מזו - לו המחוקק בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים היה מחליט להקטין ל-11% את שיעור ההפרשה לקג"מ כקרן ותיקה שבניהול מיוחד, מחמת איתנותה הפיננסית ויכולתה העתידית לשלם למבוטחיה מלוא זכאותם על פי תקנונה; כלום היה מקום להפחית בשיעור דומה את שיעור הפרשות דמי הגמולים לקופת הגמל בר, נוכח טענת שיעור הפרשה שווה מבחינת עלות המעביד בין קג"מ וקרן בר? וודאי שלא, ומשאין הבדל בין שני המקרים, טענת המערערים לעניין זה - ראויה להידחות.

18. זאת ועוד. אין לאבחן בין עניינם של הרופאים המוחרגים בכללית לעניינם של כלל הרופאים עובדי המדינה. בהסכם 2006, אשר נחתם אחר התיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים, עליו חתומות בין היתר המערער הר"י והמדינה, נקבע שיעור ההפרשות לקופות גמל בשיעור של 12%, ולא בשיעור מוגדל. אין לבכר את עניינם של הרופאים המוחרגים בכללית על פני עניינם של הרופאים העובדים בשירות המדינה. לכן נכונה בעינינו עמדת הממונה על השכר במשרד האוצר, על פיה פרשנות המערערים אינה תואמת את ההטבות המשולמות בשירות המדינה וחורגת מהוראות החוק ומשום כך בטלה כל עוד לא ניתן לה אישורו של הממונה על השכר. זאת מכוח חוק יסודות התקציב.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 8298-08-12

19. נוכח כל האמור לעיל, לאחר בחינת מארג הוראות ההסכמים הקיבוציים ועל רקע תכלית ההסכם הקיבוצי המיוחד ולשון הוראותיו, לאחר בחינת ההקשר התעשייתי והתייחסות לתכליתו ולמטרות שנועד להגשים - שוכנענו כי בית הדין האזורי פירש נכונה את ההסכם הקיבוצי המיוחד בקובעו כי שיעור התשלומים המועברים לקרן בר יהא בשיעורים זהים לתשלומים המועברים ככלל לקרנות הפנסיה הצוברת ולא לקג"מ, אשר שיעור ההפרשות המועבר אליה השתנה בעקבות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים. משאלו הם פני הדברים, דין הערעור להידחות.

סוף דבר

20. הערעור נדחה. משבסכסוך קיבוצי מדובר - אין אנו עושים צו להוצאות.

ניתן היום, א' כסלו התשע"ד (4 נובמבר 2013), בהיעדר הצדדים ויישלח אליהם.

יעל אנגלברג שהם,
שופטת

ורדה וירט-ליבנה,
שופטת

יגאל פליטמן,
סגן נשיאה, אב"ד

מר משה אורן,
נציג ציבור (מעבידים)

מר ישראל דורון
נציג ציבור (עובדים)